

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 498. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677718372064.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

-23. Horologium Regium*Signaturfortegnelse:*

A1	Thott 742,2°	p. 17r
A2	Nks. 819c,4°	p. 18
A3	Berg. Mu. 7,2°	p. 140
B	Rostg. 270,4°	p. 261
C	Add. 248,4°	p. 522
D1	Gks. 2404,4°	p. 122
D2	Oslo RiA. 54,2°	p. 35
E	Nks. 2817,4°	p. 104
F	Add. 258b,4°	løst blad
G	Ulld. 447,4°	p. 35
H1	Berg. Mu. 397,4°	p. 94
H2	Oslo U. B. 295,4°	p. 93
H3	Stockh. Vn 88	p. 34r
I	Gks. 2526,4°	p. 235
J1	Thott 1523,4°	p. 724
J2	Oslo U. B. 624,4°	p. 33
K1	Add. 258b,4°	løst blad
K2	Coll. 538,4°, I	p. 111
K3	Add. 167,2°	p. 817
L	Berg. Mu. 84,8°	p. 3
M	Nord. 1170	p. 36
N	Coll. 536,4°	p. 256
O1	Nks. 355,2°, III	p. 86
O2	Add. 113,8°	p. 62
O3	Coll. 516,4°	p. 73
P	Nks. 1670,2°	p. 40
Q	Thott 1975,4°	p. 3v
R	Nid. 308,4°	p. 3v
S1	Nks. 819b,4°	p. 297
S2	Thott 1527,4°	p. 141
S3	Nks. 818b,4°	p. 132
T	Nks. 840,4°	løst blad
U1	Gks. 2403,4°	p. 83
U2	Add. 160,2°	p. 13
U3	Add. 484,4°	p. 34
U4	Oslo U. B. 260,4°	p. 30
U*	Borreby B IX	p. 29
V1	Upps. Ur: V 275	p. 20r
V2	Nks. 405,2°	p. 239
W	Palmskiöld 392	p. 8
X1	Thott 1528,4°	p. 124
X2	Nid. 309,4°	p. 189

Ya

Y1	Nid. 549,8°	p. 66
Y2	Oslo U.B. 611,4°	p. 225
Y3	Nks. 999,8°	p. 88
Y4	Nks. 829,4°	p. 35r
Y5	Ulld. 528,4°	p. 76
Y6	Nks. 824B,4°	løst blad

Y7 Århus 331,4° p. 89
 Y8 Hertel, II p. 150
 Y9 Nks. 4493,4° p. 238

Yb

Y10 Add. 483,4° p. 1
 Y11 Kall 395,4° p. 1

Yc

Y12 Add. 249,4° p. 1
 Y13 Oslo U.B. 215,2° p. 1

71 Z RiA. (I) p. 60

170 *Tekstgrundlag: Thott 742,2°, p. 17r ff. - Overskrift: Horologium Regium - Det kongelige Sejerverk.* Hvis Jndfald er grundet paa de ord som findis beskrevet Michæa Cap. 3 v. 2. 3. 4. Fortale til Sejerværket - Sejerværket stilles X1 Kongens Horologion Schrefuen af M: Jachob Worm *E Overskrift mangler i K1 1-15] ÷ U*2-15* Eller .. 1.2.3.4.] ÷ *A3N3-15* daglig .. Rectè] ÷ *J1K34* Lommen] kammerit *D 6* gudelig Influentz] gudelige Influentzer *B-G I J2K2O-U X2 Y1-2,5-8,11-13Z * 6-15* oprettet .. oriundo] ÷ *P7-15* siden .. 1.2.3.4] ÷ *D2* Irlandsk] Jslandsk *G Q R T V Y2,8Z* sjællandsk *B C D1F H I J2O *8-15* dernest .. 1.2.3.4.] ÷ *J2 13* Noget forbedret af Schuppil (Schuppil *D1 D. Schuppil V2*) Regenten (Regenter *L Y11*) Spiegel] *A2B C D1F-I K2L M O Q T-V X2Y ÷ A114* Aff] og fremsat af Mich. 3. v. 1.2.3.4.10. ved En sund Retfærdigheds Elskere og *Jesu Wen X2* oriundo] oriundo. Dj. 22. Juli A° 1674 *L Efter lin. 15: A° (16)74 d. 22. July IK2M O - Digtet: 1* Himmel] *A2-3-Z* Himmels *A1* Salfve] salvet *A2C H1-2K3L P Q U * Y12* salted *Y1-8* salte *Y9-11* søde *V3* Hierte] *A-N Q-Z* Hierte' og *O P* Hierte- *A14* Still] *B C500D2E F I J1K2-3-Z* Til *A D1G H J2* at] saa *D6* tør] *A2-3-Z* stort *A17* sendte] stemte *P Q S T U U* X1Y13* Stierne *O* tendte *R * 9-12] ÷ H10* og .. siunge] bestryg min digte-tunge *L* vell] ret *G J1K2,3X2Y12* tale] skrivve *J2M-X1Y13Z 14* Jorde] fordums *R * 15* døden] Død er *U U*16* skaffe] *B-Z* haffve *A* Stad] march *F O-T Y13 * i]* og *A2-3-E G-I K3L N-P R-V Y1,9,10,12-13* Haffn] Land *L*

171.17 Pen] haand *GH* holdt] haf *A2-3-DF G I J K2L-O Q-U* X* tag *V Z19* Rettens] rette *B20* Fest] Løft *H21* Treenig Gud] *O-V YZ* og lær mig Gud *D E G X2* Lær mig, min Gud *I J1* Lær mig o Gud *F H J2K2-3L-N X1* mig, Lær mig Gud *C* mig lære Gud *B* mig Herre Gud *A2-3* Min Herre Gud *A123* anstaar] sømmer *O-T24* og] *A2-3-Z* som *A125og26ombyttet T28* gaae] staae *Ya,b,1230* Kroner] Kronen *BF-H J2K2-3L M O-U* X Y Z31* Krone-] konge- *D* Scepter *J32* Hand] ham *A2B D-F J1K2-3M H O Q R V1X2Y1,2,13* flytter] *B-M O Q-X Z* trycke(r) *K3P Y1-4,7-9,b,c* setter *N Y5-6* Støder *A2-3* trycker/ flytter *A133* Jo] Jer *D O3Q-U* dem *V* och *B ** skall] maa *C* Bryst] Jer *O34* lyst] lye *Y2-9,b,c* fred *Q37-40] ÷ B37* Jêr] et *A2-3D F G H J2M P-T V X2Y Z* er *C E K2-3L N O1-2U U* X1*

172.39 Ald] Raad *N *40* Det] Der *B C E-K3N O Q R S1-2T U V2X Y1* har] *A2B-O Q-Y* er *A1,3P41-260] ÷ Y942* Huor] Naar *H43* æder i] ynder vel] *J* Proviante] Paradiisse *T * 45-60ombyttet med61-76P-S45-60] ÷ A346* Mordermagt] Mord og Magt *G* Mord-Aand *V47* Abild Gaard] *B C F J2K3O Y1-8,b,c* afvel(s)gaard *D G H I J1K2L M N P-X Z* Afuelsmand *E* Auffvels/ Abild Gaard *A1-2* Venge] rette *O P* Enge *D G H1K3* egne *H2-3Y1-8,b,c * 48* aff dets] deraf *B49* Blant] *A2B-O Q-U3U* V-Z* Som *P J A1U4* to gang] Tøsse] *J151* rætte] *A2-Z* er hos *A153* Fuld] Huld *G K2-3L M O P54* Hoff] hafn *K2-355* Hofve] Hoved *A2DU* grumme *I J K2-3L N O3T Y1-8,b,c* onde *C56* food] sted *B F J1O Q S-X1Z* stoel *Y1-8,b,c* fold *E* stold]* Sold *G* hold *C* Stoel *I59* Ordinantz] *A2-VX2-Z* givne Lov *X1* Ordinatz *A160* her] hen *M*

173.61 Magus] Troldkarl *X1 * med din']* dine *A2-3-Z62* Kald] brev *P-V* Brød *X1* Lønnedreng] Lære-Dreng *F O P* Lommedreng *H S3* Lunkne Dreng *U U*63* Kircker icke] Kirke-Kald ey *K3O-X1Y1-8,b,c* *Z* kirke og kald ey *C* at gaa paa] gaa op paa *D F-N Q R S1-2T U V X2T U V X2 Y1-8,11-13Z* gaa paa en *O1P* gaa op til *O3S3Y10* gaa] staa *B69* Vech! Vech!] Bort bort *I-N* Væ!Væ! *V * 70* vell] noch *Y1-8,b,c* du] *A2-3B C F G I J1K2-3M-S U-V X1Y1-6,b,13* de *A1D E H J2L T X2Y1-8,1271* Matronatus] Patronatus *C E-H J2K3M O P U U * Y1-8,b Z 72* Pige] Penge *A2-3E-H75* Jesu] Herrens *Q* Vahl] vold *E V1* Pral *E* ræt *N * 77-84] ÷ A377* Haand og Seyll] Siæl og Aand *O P78* indsnige] *A2.3-Z* udstinge *A1* slig] sig *J K2L M N X1Y13* sin *E Y10* blandt *O P501174.82* Salig] fattig *GH* fromme *C83* Kircke-Rann] tyffveri *W84* Giæstegaard] *A2B-X Y2-8,b,c* Kircke-Gaard *A1Z *88* omladt] omtalt *F * 89-92] ÷ A392* besprengt] *A2B-F I J1K2-3-Q S-Z* indsprængt *G H* bespent *A1J2R94* mangt .. till] mangel Capital till *K2-395* Du] Din *K2-398* saa] maae *S * 99-100ombyttet med103-104H100* Degn] sværd *I J K2-3L M N Y13* og *S * 101-104] ÷ A3 101-220] ÷ U* 101hermed* begynder *K1*

175.106 Synd maae i der] Synder bør i *C I K1-2L M Y11* maae i der] *A2-3B E F G H1Q S U X1Y13* bør i der *D M I* der bør *K3O X2Y1-8* i bør der *P* i bør at *V* Bør *I T* skriffte] bigte *U Z109* Alter] Ansigt *K1-2114* ret] *A2-D F-Z* Slæt *E* det *A1116* Jesu .. Stie] sandheds vey og stj *P-T* Sandheds] sande *W117* hug aff] affhug *A2-3-Z121* dit] *A2-3-C E-J1K L O P R-Y1-8,11,13Z* dett *A1D J2M N Y10,12123* Himmelstragde] himlens (himmel *D2I L*) stercke *C D2I K1-2L Y13 * Himmelstragde* Teltt] Himlens Firmament *J2M N O* himmel loft og telt *J1124* en .. Heldt] et lys optændt *J2M N O* Rettens] *C D2E J1K1Q-U X1Y1,3-8,b,c* *Z* retter *K2L* Rettes *A1B D1F-I V **

176. 125-140] ÷ A3126 Dett tilgaar ilde] Det gaar tit ilde *A2C E O-S* Dertil gaar ilde *K1-2 * 127* U-

trohed] A2B-Y1-8,11,13Z Utroskabhed A1 * **128** Daarlighed] daarlig Raad A2B-F I-Q S-V1X giør] giord' B D F I L M R S1,3T U V1X2 leed] kied B D G-J K2L M P-S U-X Yb,12Z**129** klareste] klogeste V * **132** Dend] B-O2P-U3V1Y1-2,b,c Dem O3Y3-8 Der A1-2 * Retten] Sandhed O P Q T**134** sig] A2B-Z som A1 Riig] Stor D1/ O-U X1**138** Mænd] A2B-I J2-T V X2Y1-4,b,c Mand A1/J1X1Y4-8**139** Spille fugl] Spøtte Gøg F-J1K3Y1-8,b,c **141** Riiget icke] ringe Ting kun I J1K1-2L N**143** kun som] som en O P Flag] A2-3-Z Slag A1**144** bortdriffves] bortdreies B omdrives I-O U1Y10,c *

177. 145-148 ombyttet med **149-152** G **H145** altid] gierne B-Z**149-156**] ÷ A3**149** Lyd] Liid K1-2 Beed R giffv] laan K3V2Y1-8,b,c och **E150** Præste-bøddel] Præster och O P bøddel] A2B C D1F I K-M Y2-8,b,c bødler Y1 bud GH pest Q-U X1Z byld A1***152** See .. heell] At ieg adspredes (ey bortsprædis J2) skal, det som er hierte heel J**153** dog] Jo A2B-Z**157** Huor] B-Z Her A**158** det blodsues af (ud E) for (af M)] D E H I J M-Q S T U Y1 Blodet sues af ved A1 * **160** liusse] blive K2-3**164** et] og A2-3-I J2-O Q-V X2-Y1-8,b,c * **165** icke volder] ey forvolder H**169** Du] Gud(s) C I O-X1Z skicked] signed O-T**170** Formindske] Formilde H * Riigets] landets S**172** Rencke-List] Renckenist A2B E-H Q-S U1-3Y1-8,11,13Z Rentenist T

178.173 Reck] A2-3B C D1E F I K N O-V1Z Buck D2H J M V2X Y1-8,11,c Bøy G L Y10 Buck/ Reck A1**174** offrer] staar med J2K-O T effter DX2Z * og] stor I dog R * aff] hos S**175** læs2] Søn O P**176** nødtvungen] nødtynget F Q-U nødtørftig V Z * bleck] Suck J-O X2 blik F penn] bøn C E I-Q T U X2**177-180,181-184** D E G J 2 K-Y**181-184,502** **177-180** A B C F H I J Z**177-180**] ÷ F H I J1(plads afsat, i H og J)ler lakunen fyldt ud af skriverne, uafhængigt af hinanden, se kommentar) **177** Christi] A3B E G K1,3O S T V Y1,11 Christo A1-2C D J2K2M P Q R U Y2-8,10,c Z**178** Mand] Vi X Hand .. resolverer] naar vi i bod os bædre X**179** forsegles] besegles L Y1-8,b,c beseglet B D E K Hans] Guds X**180** Slegt] Guld C K3V Y1-8-b,c udøsses] udløser D O**181** Collegii] A2-3-Z Collegio A1**182** de stundum] omstunder K3Y1-8,b,c **184** da] om I**185** Gylden-spiired'] Gyldensparet E**186** huordan kand] B-F K-N P-V X2-Y1-8,b,c huor af kand IO huordanne A * **188** Huad,] A2-3C D F-J K1-2L M N Q S T U1-3X Z Alt E K3R U4V Y1-8,b,c De O P Alt/ Huad A1 sligt lad'r Kongen] slig er kommen O P**189-220**] ÷ A3**192** her paa] A2D2F G H K2L M P-X1Y1-8,11,c Z derpaa B C D1E I J K1,3N O X2Y10 her vell A1

179.194 Pøbell] Pebling K3V Y1-8,b,12 * **195** een] B-J K2-3-Y1-8,b,c og A1 * **196** Penserer] præsterer S Henslebe K1-2 * **198** Fren'd' er] A2B-H1-I-Z Frende A1 * **199** bonden] Bonde B-K M-Y1,3-8,b Z **202** og] for Q-V**204** faae] naae D H J1U1-3V X1**205** og for] Herrer J**207** æsker] A2B-I J2-Z agter A1 * **208** Cavallerie fort, fort] Cavallerie først I Cavallerie for først U ***209** Hare] Hore E F H J K2M-P Y2-8,b,c,* Hane] Høne C Herre F G Hore H K2 penne B D E K3O-X1Y1-8,10,c * **210** dricke-Skaal] fægteskoel O-V Fikkes Skall F G fiskis skal C I J Phillis-skaal K3Y1-8,b,c * **210** Torden] vorden N**211** vech] bort I J K1-2L M N X Y10,13 hen E**212** Feldtherren] Amtmanden P-V

180.214-260] ÷ K1**215** Riig'] A2B-D F-Y1-8,11,c Z Riige A1* Seyer-] A2B-F H-X Yb,c Seyers G Y1-8 Sverd] Fred P Q**216** Ditt] De N**217** Hare] Hore H Y1 hane I J K2L M N Herre S V X1Y11-12 * Mænd] A2B-K2-3M-Z Mand A1L 218 Hare] Hore H Y11 Hane I J2K2L M N ***219** Brug] kriig H Riigens] Landets D**222** maatt] maae A2-3B C D1E-H J2K3M O P S U2-4U* V2X Y1,7,10Z lenger] meere C I K2-3O-U* X1Z stiile] iile Y2-6,b,12 stiime G**223** mitt] dit L * **224** min] nu Y1-8 villig] digte J1 riime J**225** ey Abrek for Eder] Bønner ej for Jer Y1-8-b,c Abrek] afbigt R S min pligt D I J K2-3LM N O X min bøn H P Jordens] Jorde A2-3-Z**226** med Ære] for kongen (Konger Q) P-T ***227** time] A2D E F I J1K2-3L-O1-2P Q S-V1X Y2-8,b,c, Riime A1,3B C E G H J2O3R V2Y1Z**228** om] A2-3-Y1-8,10,c Z paa A1 * **234** Aand] Digt K3Y1-8,b,c *

181.237-240] ÷ Y6**237** Skialder] Sladre(r) GH Z Florere] flatere O-V Y7-8Z * **238-241**] ÷ Yb,12**238** Knas] kas M quas F * **240** Spindelveffv] Spilleverk K3Y1-5,7-8 opblæst] smigre J**243** Præste] ÷ O Sect] A2-3-Y1-5,7-8,b,c ægt Z Slect A1**244** Snylte] A2-3-FH-QS-X1Y1-5,7-8,b,c Z SylteA1G X2 * Ædt] Art A3/ J2K2-3L M N O T U* Y1-5,7-8,b,c Z * **245-248**] ÷ Y5-6**245** kand med nød] neppe kand P-S fange bag udslippe] 503 fangen fiert udslippe A2-3**246** De Jo] før De D**247** Skatte-vers] Skialdre Skat J**253-256**] ÷ X1**253** blincke-] blancke F G H R S V1Yb,12Z**256**] ÷ N ævig] Ære G**259** 100] mange K3V2Y1-5,7-8,b,c opnaae] opgaae D L P Q V2Y1-4Z endelig] æviglig V - Underskrift: Dj. 22. July 1674 A1O3Yb,12 dj. 23. Julii 74 Jesu Welamens T